

# هنر تاثیرگذار تدریس پیانو

**بتهوون**

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

مولف: دینو پی. اسکاری

مترجم: مهران وکیل‌ها



سرشناسه: اسکاری، دینو پ، ۱۹۵۴ - م  
 Ascari, Dino P  
 عنوان و نام پدیدآور: هنر تأثیرگذار تدریس پیانو / مؤلف: دینو پ، اسکاری؛ مترجم: مهران وکیل ها،  
 مشخصات نشر: تهران: مؤسسه خدماتی موسیقی عارف، ۱۳۹۶.  
 مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص.  
 شابک: ۹۷۹ - ۰ - ۸۰۲۶۲۷ - ۲۲ - ۲  
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا  
 یادداشت: عنوان اصلی: The Art of Effective Piano Teaching, 2003  
 موضوع: پیانو - روش‌های نوازندگی برای نوجوانان  
 موضوع: Piano - Methods - Juvenile  
 موضوع: پیانو - روش‌های نوازندگی  
 موضوع: Piano - Methods  
 موضوع: پیانو - راهنمای آموزشی  
 موضوع: Piano - Study and Teaching  
 شناسه افزوده: وکیل‌ها، مهران، ۱۳۶۰ - مترجم  
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۱۵۵۹ / MT۷۴۶  
 رده‌بندی دیویی: ۷۸۶ / ۲۰۷  
 شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۲۹۷۶۱



تهران، خیابان جمهوری، نرسیده به میدان بهارستان، کوچه محمودی، پلاک ۳، طبقه اول

کد پستی: ۱۱۴۳۹۶۳۳۱۴

تلفن: ۳۳۹۷۶۴۳۰ و ۳۳۹۷۶۴۳۱ فکس: ۳۳۹۱۴۳۱۴

www.aref-music.com Email: info@aref-music.com

هنر تأثیرگذار تدریس پیانو

دینو پ، اسکاری

مترجم: مهران وکیل‌ها

صفحه‌آرایی: هادی افتخاری

نوبت چاپ: اول

سال انتشار: ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

## فهرست

۷	یادداشت مترجم
۹	پیش‌گفتار
۱۱	مقدمه
۱۵	فصل اول: شروع کنیم: نخستین دروس
۵۳	فصل دوم: معرفی نت‌خوانی
۸۱	فصل سوم: جدول تمرین و نمودار پیشرفت هنرجو
۹۵	فصل چهارم: جایگاه موسیقی مردمی در برنامه آموزشی
۱۱۱	فصل پنجم: کامل کردن برنامه آموزش
۱۲۷	فصل ششم: تشخیص و غلبه بر اثرات تداخل پیش‌کنشی و پس‌کنشی
۱۴۱	فصل هفتم: دیگر ابزارهای انگیزه بخش
۱۵۹	فصل هشتم: زمانی که یک هنرجو بخواهد یادگیری را رها کند، چه باید کرد؟
۱۷۳	فصل نهم: حرفه تدریس پیانو
۱۸۹	فصل دهم: پیشنهادات و دیدگاه‌های نهایی
۱۹۹	درباره مؤلف
۲۰۰	مراجع

## یادداشت مترجم

در طول چندین سال تدریس موسیقی، همواره با این مشکل مواجه شده‌ام که چگونه می‌توان مفاهیم پایه‌ای و بنیادین را به هنرجویان، به ویژه هنرجویان کم‌سن به درستی انتقال داد؟ آیا روش ساده‌ای برای آموزش مطالب دشوار وجود دارد بی‌آنکه به اصل مطلب آسیب بزند؟ زمانی که در آموزش مطلبی به مشکل برمی‌خوریم چگونه باید راه حل را بیابیم؟ سؤالاتی از این قبیل ذهن هر مدرس را به خود مشغول می‌کند و گاه حرفه تدریس را با ترس همراه می‌سازد. ترس از دست دادن اعتبار و اعتماد به نفس.

اگرچه در سال‌های اخیر شیوه‌های تدریس بهبود یافته است و دوره‌هایی در ارتباط با روش تدریس موسیقی برای کودکان و بزرگسالان برگزار می‌شود، اما بسیاری از این شیوه‌ها بسیار کلی هستند و کمتر به جزئیات اشاره می‌کنند.

دانش علمی و داشتن تکنیک و مهارت در نوازندگی، شرط لازم برای ورود به حرفه تدریس است، اما در مورد آموزش کارهای عملی نظیر نوازندگی، تجربه، عامل بسیار مهمی است که کار مربیان، به‌ویژه مربیان تازه کار را از هم متمایز می‌سازد. همچنین عامل مهم دیگری که باید در نظر گرفته شود، دانش روان‌شناسی است که در طی سال‌ها تجربه و برخورد با افراد مختلف حاصل می‌شود.

مدرسی که سال‌ها عمر خود را وقف آموزش کرده است قطعاً از تجربیات گرانبهایی برخوردار است که شاید نتوان به سادگی به همه آنها دسترسی پیدا کرد. در طول بیش از یک دهه آموزش، شخصا با مسائلی در کلاس‌هایم برخورد داشته‌ام که بعد از چندین ماه سعی و خطا و از دست دادن اعتماد والدین و هنرجویان، برخی از آنها فائق آمده‌ام. از آن رو بر آن شدم تا با ترجمه این کتاب، راهکار بسیاری از دشواریها و مشکلات آموزشی را که خود نیز با آنها روبه‌رو بوده‌ام، در اختیار مربیان و علاقه‌مندان قرار دهم.

کتابی که در دست دارید به موضوعاتی بنیادی می‌پردازد که هر مدرس و هنرجویی در طی مسیر آموزش بی‌شک با آنها مواجه خواهد شد. گفتار شیوا، ارائه راهکارهای ساده و استفاده از شیوه‌های روان‌شناسی، طبقه‌بندی و سازمان‌دهی مراحل آموزشی از نکات بارز این کتاب است تا به همه گان اجازه دهد، پاسخ پرسش‌های خود را بیابند. امید است ترجمه این کتاب برای اهالی موسیقی و استادان گرامی، همین‌طور برای هنرآموزان و والدین عزیز، ثمربخش و برانگیزنده واقع گردد.

مهران وکیل‌ها

اردیبهشت ماه ۱۳۹۶

## پیش گفتار

هنگامی که یک هنرجو در نوازندگی پیانو از سطح مبتدی به سطوح متوسط تا پیشرفته می‌رسد، درک موسیقایی هنرجو تا اندازه زیادی تحت تأثیر مربی خویش قرار می‌گیرد. در یک چنین سطحی یا فراتر از آن، کیفیت نوازندگی مدرس همانطور که از توانایی او در تفسیر موسیقی مشهود است، بسیار مهم‌تر از توانایی مدرس در تعلیم است. اگرچه برعکس این قضیه در ارتباط با هنرجویان مبتدی صادق می‌باشد. هنرجویان مبتدی بیشتر تحت تأثیر توانایی مدرس در انگیزه دادن و آموختن قرار می‌گیرند تا توانایی خود مدرس در درک موسیقایی.

چرا تنها تعداد کمی از هنرجویان به درجه پایداری از مهارت دست می‌یابند؟ آیا استعداد تنها علت آن است؟ هنر تأثیرگذار تدریس پیانو به این سؤال پاسخ می‌دهد: نه! مؤلف کتاب، دینو پ. اسکاری<sup>۱</sup> بر این باور است که اگر بعضی از تکنیک‌های انگیزشی با اصول آموزشی صوت همراه شود، در واقع هر هنرجوی مبتدی پیانو می‌آموزد که بنوازد و مادام‌العمر از اجرای موسیقی لذت ببرد. اما البته بیشتر هنرجویان مبتدی توسط مربیان پیانوی تازه کاری تعلیم می‌بینند که ممکن است در نواختن ماهر باشند ولی ایده کمی، اگر اصولاً ایده‌ای داشته باشند، راجع به چگونگی

---

1. Dino P. Ascari

ایجاد انگیزه در هنرجویان برای گذراندن مراحل مقدماتی آموزش دارند. حتی مربیان با تجربه اغلب عمیقاً براین باور هستند که علت ترک هنرجویان از فرایند یادگیری پیانو، نداشتن استعداد است.

نشانه گیری هنر تأثیرگذار تدریس پیانو به سمت مربیان مقدماتی است. در این کتاب منتخبی از اصول آموزش اصوات با نگاهی نوین و خلاقانه ادغام شده است. در موارد لزوم به شکل خاص و در شرایط دیگر به شکل یک روش کلی مورد استفاده قرار می‌گیرد. دلیل این امر آن است که مربیان کم تجربه (همچنین مربیان با تجربه‌ای که هنوز دنبال تجربه بیشتر هستند) قادر خواهند بود آموزش پایه‌ای کاملی را در اختیار هنرجویان خود قرار دهند. همزمان، این روش مربیان را تشویق می‌کند تا قوانین و تکنیک‌های آموزشی را مطابق با شخصیت و سبک تدریس منحصر به فرد خود تطبیق دهند.

امید است که تمامی مربیانی که این کتاب را مطالعه می‌کنند، همانطور که حرفه خود را تمرین می‌کنند، به اشتیاق خود برای بهبود مهارت‌های تدریس ادامه دهند.

## مقدمه

تمرکز کتاب هنر تأثیرگذار تدریس پیانو کمک به مربیان پیانو، چه تازه کار و چه با تجربه است تا فضایی را به وجود آورد که در آن یادگیری نواختن پیانو کاری هیجان انگیز، رقابتی و مهم‌تر از همه سرگرم کننده باشد. هدف، قادر ساختن مربیان برای پرورش نگرش “من می‌توانم انجامش دهم” در هنرجویان است تا بدین شکل توسط یک تجربه خوب از پیانو، اعتماد به نفس را در آنان ایجاد کند.

صحبت با همکاران حرفه‌ای یا خواندن کتاب‌های موجود برای مربیان کافی است تا آنها را با دیدگاه‌های زیادی که نسبت به اهمیت آموزش مناسب در سال‌های اولیه یادگیری پیانو وجود دارند، متوجه سازد. برخی از مربیان بر این باورند که هنرجویان مبتدی می‌بایست ابتدا ریتم را درک و احساس کنند. بعضی دیگر اعتقاد دارند که تکنیک مهم‌تر است. همچنان سایر مربیان به عمیق شدن هنرجویان در تئوری پافشاری دارند چرا که در غیر این صورت هنرجویان دچار نقص در درک موسیقی، از دست دادن علاقه و در نهایت ترک یادگیری می‌شوند. همچنان دیدگاهی وجود دارد که بیان می‌کند ریتم، تکنیک و تئوری را فراموش کن چرا که تنها راه برای تبدیل شدن به یک مربی پیانوی موفق در این دوران، تعلیم موسیقی مردمی، به بهای از دست دادن سایر موارد نام برده است. همانطور که اصول این



کتاب روشن می‌سازد، زمانی که این دیدگاه‌های آموزشی در یک تعادل متناسب قرار گیرند، به مربیان اجازه می‌دهد تا تضاد بین آنها را به‌خوبی حس کنند. اغلب مربیان، حتی موفق‌ترین آنها، این نکته را تأیید می‌کنند که تنها درصد کمی از هنرجویان نواختن روان و سلیس را یاد می‌گیرند. این بدین خاطر است که کار آموزش نواختن پیانو تا حد زیادی شبیه به هل دادن یک تخته سنگ به بالای تپه بسیار بلندی است. تا زمانی که فردی آن را کاملاً به بالای تپه نبرده است، امکان افتادن تخته سنگ به پایین تپه وجود دارد. بسیاری از هنرجویان سال‌های متمادی را صرف یادگیری و به‌طور مثال بالا بردن تخته سنگ از آن کوه بلند می‌کنند تا جایی که با توقف در یادگیری درست قبل از رسیدن به درجه پایدار مهارت، هنوز احتمال پایین افتادن آن وجود دارد. بعد از مدتی طوری است که گویی تاکنون هیچ آموزشی را فرا نگرفته‌اند. لذا چالشی که پیش روی مربیان وجود دارد پیدا کردن روش‌هایی است که فرایند آموزش را نشاط بخش و مهیج سازد تا هنرجویان دروناً انگیزه لازم را بدست آورند. زمانی که مربیان در این امر موفق شوند، هنرجویان یک عمر از اجرای موسیقی لذت خواهند برد.

اگرچه در آموزش پیانو هیچ چیز مطلقاً وجود ندارد، ولی می‌توانید روی این حقیقت حساب کنید که هر هنرجو با دیگری متفاوت است و با روند و سرعت متفاوتی تعلیم خواهد دید. در این کتاب ما به بررسی روش‌هایی جهت بهینه‌سازی سرعت یادگیری و افزایش پتانسیل هر هنرجو می‌پردازیم.

هنر تأثیرگذار تدریس پیانو روش‌های تعلیم صوت را با شخصیت و استعداد منحصر به فرد هر هنرجو سازگار می‌سازد، تکنیک‌ها را می‌توان در هر سنی و هر درجه از مهارت به‌کار برد. ما به بررسی نقش حیاتی والدین هم در سر کلاس و هم

در خانه می‌پردازیم و روش‌های نوین و خلاقانه را جهت سنجش میزان پیشرفت هنرجویان با استفاده از ابزاری مانند مترونوم<sup>۱</sup>، کرنومتر و نمودار پیشرفت هنرجو مورد آزمایش قرار می‌دهیم. ما نگاهی می‌اندازیم به ابزارهای انگیزشی مانند آهنگ‌های معماگونه، استفاده از تمجید و ستایش، برگزاری رسیتال<sup>۲</sup> و موارد دیگر. شما زمانی که مطالب این کتاب را به‌کار برید، هیجان بیشتری را در حرفه آموزش پیانو به عنوان مربی تجربه خواهید کرد و شاهد اثر بخش بودن تکنیک‌ها خواهید بود. این هیجان قطعاً به هنرجویانتان نیز منتقل خواهد شد.

دینو پ. اسکاری

---

1. Metronome  
2 Recital

## سخن آخر

حداقل چیزی که می‌توان گفت این است که شروع فعالیت در حرفه تدریس پیانو یک ماجرای هیجان‌انگیز است. تعداد کمی از مشاغل مانند تدریس پیانو هستند که این فرصت را برای شما به وجود می‌آورند که یک وسیله در زندگی فرد دیگری شوید. در نتیجه، مربیان باید حرفه خود را بسیار جدی بگیرند، و درک کنند که اهمیت دادن و مهارت آنها، به سادگی نشان دهنده تفاوت بین هنرجویی است که نواختن را یاد می‌گیرد یا نمی‌گیرد.

مربیان باید به کار تدریس خود همچون یک کار هنری نگاه کنند، که هر هنرجو می‌تواند تبدیل به یک شاهکار شود.

خداوند یاور شما باشد که در ایجاد اعتماد به نفس در هنرجویان توسط یادگیری پیانو، تلاش می‌کنید.

## مراجع

- The Music Tree, by Frances Clark and Louise Goss, published by Summy Birchard, Inc.
- Suzuki, Sinichi, "Nurtured By Love", University Press, 1969, p. 43.

آموزش به هنرجویان مبتدی پیانو، بخصوص هنرجویان کم سن، به بیشترین مهارت و تخصص نیاز دارد. برای موفقیت در این سطح مقدماتی از آموزش، مربیان می بایست در عین حال که در هنرجویان این احساس را بوجود آورند که نواختن پیانوکاری است دست یافتنی، دروس موسیقی را سرگرم کننده و هیجان انگیز سازند. این اصلا کار ساده ای نیست!

هنر تاثیرگذار تدریس پیانو از سایر کتاب های موجود در این زمینه متمایز است. این کتاب گلچینی است از مجموعه قوانین آموزشی آزمایش شده و صحیح به همراه برخی از خلاقانه ترین شیوه هایی که در این سالها بکار گرفته شده اند. مربیان تازه کار و همین طور باتجربه می توانند از مطالب شفاف، موجز و قابل دسترس این کتاب بیشترین بهره را ببرند.



انتشارات موسیقی عارف

هنر تاثیرگذار تدریس پیانو



انتشارات پارت ۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال  
۶۶۴۰۵۶۳۷

**بتهوون**  
مرکز موسیقی بتهوون شیراز